

Nr 303.

Godkänd av första kammaren den 11 juni 1919.

Godkänd av andra kammaren den 11 juni 1919.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbetslöshetens bekämpande.

(Statsutskottets utlåtande nr 188.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna statsverkspropositionen har Eders Kungl. Maj:t under sjätte huvudtiteln, punkt 116, föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition, som kunde komma att i ämnet avlåtas, för bekämpande av arbetslösheten å extra stat för år 1920 beräkna ett förslagsanslag, högst, 2,000,000 kronor. Tillika har Eders Kungl. Maj:t i den nämnda dag avlåtna propositionen angående tilläggsstat för år 1919 under samma huvudtitel, punkt 19, föreslagit riksdagen att å tilläggsstat för ändamålet beräkna ett förslagsanslag, högst, 8,000,000 kronor.

Uti en till riksdagen den 14 mars 1919 avlåten proposition, nr 300, har Eders Kungl. Maj:t sedermera, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för bekämpande av arbetslösheten, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet angivna grunder,

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 14 saml. Nr 303—306.

anvisa *dels* på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 8,000,000 kronor, *dels ock* på extra stat för år 1920 ett förslagsanslag, högst, 2,000,000 kronor.

I statsrådsprotokollet har lämnats en ingående redogörelse för de åtgärder, som hittills företagits för bekämpande av arbetslösheten, och om förhållandena på arbetsmarknaden för tiden intill mars månads början. Då det för behandlingen av den förevarande propositionen syntts vara av intresse att erfara, huru dessa förhållanden sedermera utvecklats sig under vårens lopp, har riksdagens vederbörande utskott ansett sig böra fråga arbetslöshetskommissionen inhämta närmare upplysningar i ämnet. Av dessa upplysningar har framgått, att förbättring i arbetstillgången inträffat inom byggnads-, textil- och konfektionsindustrierna ävensom inom hamn- och stuverirörelsen. För måleri- och bageriarbetarna anses tillgången på arbete vara normal. Förhållandena inom trämasseindustrien hava däremot icke förbättrats. Försämring i arbetstillgången har inträtt inom skoindustrien, där arbetsinställelse i stor utsträckning ägt rum. Vad verkstadsindustrien angår, hava förhållandena utvecklats sig på ett oroväckande sätt, i det att avskedanden företagits i stor utsträckning och många verkstäder minskat sin arbetstid eller genom andra åtgärder begränsat sin verksamhet. Sammanlagda antalet arbetslösa, som anmälts vid de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna, har emellertid under tiden från den 1 mars till den 15 maj minskats från omkring 14,000 till omkring 7,000. Såsom ett allmänt omdöme har framhållits, att inom flertalet näringsområden en mycket tryckt stämning och ringa företagsamhet förspörjas samt att man inom åtskilliga områden synes bemöda sig att tillsvidare hålla arbetet nödortfört i gång endast för att kunna hålla arbetsstyrkorna samlade. Och vid en eventuell skärpning av den utländska konkurrensen befaras, att arbetslösheten skall visa tendens till ökning.

Även om en tillfällig förbättring å arbetsmarknaden synes hava inträtt, är det dock enligt riksdagens mening uppenbart, att riksdagen nu måste anvisa betydande medel för bekämpande av arbetslösheten. Såsom riksdagen vid beviljandet av de tidigare anslagen för samma ändamål uttalat, böra givetvis alltjämt ansträngningarna i första hand inriktas på att bereda de arbetslösa möjlighet att genom eget arbete försörja sig. Det vill ock synas riksdagen, att arbetslöshetskommissionen hittills på ett förtjänstfullt sätt lyckats lösa denna uppgift. Även direkta arbetslöshetsunderstöd, vilka äro avsedda att utgå efter de nästlidet år av riksdagen godkända grunderna, torde emellertid fortfarande komma att erfordras.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition för bekämpande av arbetslösheten, i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet för civilärenden den 14 mars 1919 angivna grunder, anvisat under sjätte huvudtiteln

dels på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 8,000,000 kronor;

dels ock på extra stat för år 1920 ett förslagsanslag, högst, 2,000,000 kronor.

Stockholm den 11 juni 1919.

Med undersåtlig vördnad.
